

Kod: USULESAS.19**Senato: 30.05.2022****Sayı: 329-6****USUL VE ESAS****KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM PROGRAMLARININ
YÜRÜTÜLMESİNE DAİR USUL VE ESASLAR**A - Derslerin Açılması ve Yürütülmesi**

(1) Lisansüstü programlarda görevli öğretim üyesi tarafından bir yarıyıldan fazla zorunlu ya da seçmeli en çok iki kredili ders ile iki uzmanlık alan dersi yürütebilir. Ancak, en az bir tanesi İngilizce veya öğretim üyesinin görevli olduğu disiplinlerarası programda olmak koşulu ile bir öğretim üyesi aynı yarıyıldan fazla kredili üçüncü bir ders yürütebilir. Öğretim üyeleri ayrıca Enstitü tarafından açılan "Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi" ve "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği" ve benzeri kredisiz derslerinde de görevlendirilebilirler.

(2) Yüksek lisans ve doktora öğrencisi, her bir program için ayrı ayrı olmak üzere tez danışmanından en çok üç adet/dokuz kredilik (zorunlu ya da seçmeli) ders alabilir. Her öğrenci aynı dönemde tez danışmanı tarafından açılan sadece bir uzmanlık alan dersine yazılabilir. Öğrenci danışmanından başka bir öğretim üyesinden de kredisiz dersler hariç en fazla iki ders/altı kredi alabilir. Yüksek lisans ve doktora öğrencisi asgari ders yükünün en az yarısı kadar dersi kendi anabilim/bilim dalındaki derslerden seçmelidir.

(3) **(Değişiklik: 06.02.2024 tarih ve 345 sayılı Senato)** Doktora öğrencisi, "Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi" dersine;

a) Fen Bilimleri Enstitüsü öğrencileri dördüncü yarıyıldan itibaren yazılım yapmalı ve tez savunması sınavına kadar başarılıdır.

b) Sosyal Bilimleri Enstitüsü öğrencileri üçüncü yarıyıldan itibaren yazılım yapmalı ve yeterlilik savunmasına kadar başarılıdır.

c) Diğer Enstitü öğrencileri ikinci yarıyıldan itibaren yazılım yapmalı ve tez savunması sınavına kadar başarılıdır.

"Gelişim ve Öğrenme" ve "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" derslerini tez savunma sınavına kadar başarılıdır. Doğrudan bu adlarla ders alınmadığı durumlarda "Gelişim ve Öğrenme" dersi için "Eğitim Psikolojisi", "Öğretimde Planlama ve Değerlendirme" dersi için ise "Öğretim İlke ve Yöntemleri" ile "Ölçme ve Değerlendirme" derslerinin başarı durumuna bakılarak enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilir. Lisansüstü eğitimde zorunlu olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği" dersi ders döneminde (en geç dördüncü yarıyılın sonuna kadar) başarılıdır. "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği" dersini yüksek lisans döneminde alarak başarılı olan öğrenci, doktora döneminde bu dersten enstitü yönetim kurulu kararı ile muaf sayılır.

(4) Üniversitemizin veya başka bir üniversitenin herhangi bir lisansüstü programından başarısızlık ya da çeşitli nedenlerle kaydı silinen öğrenci yeniden aynı veya farklı bir programa başvuru yapabilir. Bu durumda olan öğrenci, daha önce başarılı olduğu lisansüstü derslerden altı krediyi aşmamak üzere en fazla ikisini ilgili anabilim dalının uygun görüşü doğrultusunda zorunlu kredi yüküne saydırma talebinde bulunabilir. Talep enstitü yönetim kurulunda karara bağlanır.

(5) Bir öğretim elamanı, danışmanı bulunduğu öğrenciler için ilgili yarıyıldan fazla iki uzmanlık alan dersi yürütebilir. Lisansüstü programlarda açılan 8000 kodlu uzmanlık alan derslerine sadece yüksek lisans öğrencileri, 9000 kodlu uzmanlık alan derslerine ise sadece doktora öğrencileri yazılır. Uzmanlık alan dersleri, öğrencilerin kayıtlı oldukları anabilim dallarına özgü olup, farklı bir anabilim dalındaki uzmanlık alan dersine yazılım yapılamaz. "Uzmanlık alan dersi", Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile danışman öğretim üyesinin atanmasını izleyen yarıyıldan

itibaren başlar ve öğrencinin mezuniyetine ya da ilişığının kesildiğı tarihe kadar devam eder. Bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder. Ancak Tezsiz Yüksek Lisans programı için "Uzmanlık Alan Dersi" açılmaz. Üç aydan daha uzun süre ile yurt içinde veya yurt dışında görevlendirilen öğretim üyeleri için "uzmanlık alan dersi" açılmaz. Açılmış olan dersler ise kapatılır.

(6) Lisansüstü programlarda 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılından itibaren kayıt yaptırmış olan öğrenciler başarısız olunan bir dersin yerine sonraki dönemde/dönemlerde kayıtlı olduğu programın program kazanımlarını karşılamak koşuluyla bir diğer dersi, danışman önerisi, uyum komisyonu raporuna dayalı anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla saydırabilirler. 2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılından önce kayıt yaptırmış öğrencilerin, transkriptlerinde yer alan başarısız oldukları dersler danışman önerisi, anabilim dalı başkanlığının onayı ve enstitü yönetim kurulu kararıyla, asgari ders yükünü başarı ile tamamlamış olmaları koşuluyla transkriptlerinden silinir. Tezsiz programlarda ise öğrencinin asgari ders yükünü (30 krediden az olmamak üzere en az on ders) tamamlaması şartıyla transkriptinde yer alan başarısız ders/dersler silinir.

(7) **(Değişiklik: 24.01.2023 tarih ve 335 sayılı Senato)** KTÜ - Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinin 6/3 maddesi uyarınca bir yüksek lisans öğrencisi lisans programından en fazla iki ders alabilir. Benzer şekilde yüksek lisans ve doktora kodlarıyla ders ayırımı yapılan anabilim/bilim dallarında doktora programında bulunan bir öğrenci de yüksek lisans programında derslere yazılabilir. **(Değişiklik: 06.02.2024 tarih ve 345 sayılı Senato)** Ancak, Sosyal Bilimler Enstitüsünde sadece doktora programındaki öğrencilerin yüksek lisans programından alacağı en fazla iki dersi danışman önerisi, anabilim dalı başkanı onayı ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kredi yüküne sayılır, yüksek lisans programı öğrencilerinin lisans programından aldıkları dersleri kredi yüküne sayılmaz. Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisans programında bulunan bir öğrenci doktora programlarından ders alamaz.

B - Jüri Üyelerinin Belirlenmesi

(1) Doktora tez savunma ve doktora yeterlik sınavlarında jüri üyesi olarak ilgili alandan olmak şartıyla Üniversitemiz dışından iki profesör ya da bir profesör ve bir doçent, yüksek lisans tez savunma sınavına ise en az bir doçent görev alır. Üniversitemiz dışından davet edilen jüri üyeleri farklı üniversitelerden olmalıdır. Öğrencinin farklı bir üniversiteden olan ikinci tez danışmanı Üniversite dışından jüri üyesi yerine sayılmaz.

(2) Tez danışmanı ve lisansüstü süreçlerde (sınav, komite, komisyon ve benzeri) üniversite dışından jüri üyesi olarak görev alacak öğretim üyeleri arasında çıkar çatışması/çakışması (tez hocası-öğrencisi olmak, eş-yakın akrabalık bağı olması) bulunmamalıdır. Aynı şekilde, aday öğrenci ile jüri üyeleri arasında çıkar çatışması/çakışması olmamalıdır.

(3) Lisansüstü süreçlerde (sınav, komite, komisyon ve benzeri) jüri başkanı, akademik unvanı en yüksek olan öğretim üyeleri arasından seçilir.

C - Tez Danışmanlıkları

(1) Emekli olan ya da başka bir sebeple Üniversitemizden ayrılan öğretim üyelerinin tez danışmanlıkları, yüksek lisans öğrencisi için tez önerisinin enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanmış olması, doktora öğrencisi için ise tez önerisi savunma sınavından başarılı olunması şartıyla yasal sürenin sonuna kadar devam edebilir. Ancak, bu öğretim üyesine ders görevlendirmesi yapılmaz. Ders aşamasında olan lisansüstü öğrenciye yeni danışman atanır.

(2) Lisansüstü programlarda danışman öneri ve değişiklik talepleri, tezsiz yüksek lisans programları hariç, enstitülerce oluşturulan formlarla ve akademik takvimde belirtilen süreler içinde gerçekleştirilir.

D - Öğrenime Süre Ekleme

(1) Öğrenim süresi içinde alınan doğum, uzun süreli tedavi gerektiren ağır sağlık sorunu raporu, belgelenmek şartıyla birinci derece yakınları (anne-baba, eş ve çocuklar) için zorunlu refakat durumu ve askerlik hizmeti süresi (askere gidişin belgelenmesi halinde) enstitü yönetim

kurulunun da uygun görmesiyle öğrenim sürelerine eklenir. Raporların eğitime süresine eklenmesi dönemlik uygulamalar halinde gerçekleştirilir. Öğrenime süre ekleme talebi kabul edilen öğrencinin, varsa ilgili dönemdeki ders yazılımı iptal edilir. İlgili öğrencinin, öğrenimine devam edebilmesi için takip eden yarıyıldan yeniden ders kaydı yapması gerekir. (**Ek: 06.02.2024 tarih ve 345 sayılı Senato**) Sağlık ve benzeri raporlar ilgili Enstitüye raporun bitiş tarihinden sonra en geç bir ay içerisinde sunulur, bu sürenin dışında teslim edilen raporlar işleme alınmaz ve öğrenime süre ekleme talepleri için kullanılamaz.

(2) Başka bir kurumda öğrenim görmek ya da araştırma yapmak için izin almış/görevlendirilmiş öğrencilerin Üniversitemiz dışında geçirdikleri süre toplam süreden sayılır.

E - Türkiye Burslu Öğrenciler

(1) Türkçe yeterlilik belgesi olan Türkiye burslu yabancı uyruklu öğrenciler, zorunlu İngilizce hazırlık sınıfından ve İngilizce derslerden muaf sayılır. Ayrıca, bu öğrencilerden ALES ya da eşdeğeri uluslararası yeterlilik belgesi istenmez (Yükseköğretim Kurulunun 27.02.2012 /9583 ile 24.06.2017/35329 tarihli yazılarına istinaden).

(2) Üniversitemize yatay geçiş yoluyla başvuran Türkiye burslu yabancı uyruklu lisansüstü öğrenciler, ilgili anabilim dalının görüşü doğrultusunda ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kayıt yaptırabilir.

F - Benzerlik Raporu

(1) Lisansüstü programlarda öğrenci, tez tesliminden önce danışmanı aracılığıyla benzerlik raporu vermek zorundadır. Benzerlik raporu "KTÜ-Lisansüstü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarına göre oluşturulur. Lisansüstü Tez Çalışması Orijinallik Raporu için Üniversitenin abone olduğu benzerlik analiz programı kullanılır, bu program dışındaki benzerlik analizi sonuçları kabul edilmez.

G - Yürütme

(1) Bu Senato İlkelerinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 03.11.2017 tarih ve 284/2 sayılı "KTÜ - Lisansüstü Eğitim-Öğretim Programlarının Yürütülmesine Dair Senato İlkeleri" yürürlükten kalkar.

(2) Bu Senato İlkeleri, KTÜ Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.